

Ljubo Krmek

BILO JEDNOM

(*Jednom*, Miljenko Stojić, MH Čitluk-MH Šibenik, Čitluk-Šibenik, 2019.)

Iako je Miljenko Stojić plodan književnik, kao pjesnik je prilično tih, nije galamdžija, nije laktaš, rekli bismo daleko je od laktanja i jeftinih poena. Radino i pažljivo bilježi svoje stihove koji sve više i više pronalaze svoje mjesto u suvremenom hrvatskom pjesništvu. Ovih nas je dana počastio svojom jedanaestom zbirkom stihova koju je nazvao *Jednom*. Prva asocijacija koja mi pada na pamet jest onaj bajkoviti "bilo jednom", što ću iščitavajući stihove i prihvatiti jer je Miljenko odličan pjesnički pripovjedač.

Stihozbirka *Jednom* sastoji se od četiri ciklusa: prvi *Zavirih danas*, drugi *Toga sam dana ponovno čitao*, treći *Ogrnuti jedno drugim* i četvrti *Njegov život*. Ciklusi su neovisni jedan o drugome, te se s lakoćom otvaraju propuštajući snažan opticaj poetske misli. U mnoštvu pjesničkih motiva ne možemo ne zamijetiti često utkvivanje ptica, cvrčaka, mrava, pauka, skakavaca; pa i psa i magarca...Božjih stvorova! Znamo li da je sv. Franjo s njima razgovarao, dolazimo do zaključka da ih je pjesnik birao savjesno i oprezno te ih je vješto utkao u pjesničku gradnju.

Zbirku *Jednom* bih mogao i drugačije interpretirati. Naime, pade mi na pamet jedna zgoda iz života koje se često sjetim. Razgovarajući s pokojnim ocem, prije više od dvadeset godina, potužio sam mu se kako me često ljudi prevare. Otac će mi na to bez razmišljanja: „Tebe svi prevare!“ Ponešto uvrijeđen rečenim, odgovorim da me mogu prevariti jednom, ali da za drugi put ne dajem priliku. „Ja, ali dok te svi jednom, postat ćeš glavna gradska prostitutka!“ u šali će otac. Bio je u pravu! Ne smijemo se dati varati! Ima te poruke i u Miljenka koji stalno opominje i upozorava: „...otišla pisma, otišli mi, otišlo vrijeme, stiže pustinja“ (u pjesmi *Kroz vrijeme*). Što nam to govori pjesnik?! Nestala su vremena kada je vrijedila ljudska riječ, kada su se pisma čekala k'o ozebli sunce, kada su se poštivali stariji, kada je iz kuća odjekivala molitva... Došlo je drugo vrijeme, vrijeme globalizacije, vrijeme brzine života, došla je pustinja! Nametači nove pameti ni nas ne zaobilaze. Treba stisnuti zube i zbiti se u redove. Oprijeti se koliko je moguće. Treba biti uporan kao i oni. Stoga će pjesnik za sebe kazati: „...Ja sam tek uporni pisac iz predgrađa.“ (u pjesmi *Pogled*)

Ovom i ovakvom vrstom poezije auctor nam predočuje da su njegovi stihovi pristupačni i shvatljivi svakome, te da su udaljeni od svake hermetičnosti. Izbjegnuta

je svaka poetska kićenost. U svojim redcima ispunjenim ostrim i kritičkim životnim zapažanjima, progovara kako jednostavnošću – tako i ozbiljnošću, a sve protkano zdravom životnom mudrošću. Ispunjen gorčinom zbog odnosa vlasti prema iskopanim žrtvama progovara: „...Kako, dakle, odmahnuti rukom i otići?/Ma mene je briga za njih i za Domovinu./stijeg ne smije pasti unatoč našim žrtvama./ Ako ga mi ne budemo čuvali, tko će?!...“. (Dan s okusom gorčine) U bogatom mozaiku koji revno slaže duhovnik Miljenko Stojić udarna je pjesnička boja s prepoznatljivom hrvatskom nijansom. Kako i priliči njegovom životnom pozivu, slovom ostavlja trag nasljeđa katoličke tradicije kao i neprestane borbe hrvatskoga naroda za slobodom. Izričaj mu je osebujan, kadšto spor, uspavljuje... potom prene iz drijemeža i one najuspavanije pršteći snagom i porukom. Kako je svojom prvom knjigom uspostavio svoj pjesnički jezik, jezik svakodnevice – jezik opominjućeg priopćavanja, tako sve do ove najnovije traži, pronalazi, dopunjuje i slavi hrvatsku zemlju, hrvatskog čovjeka i hrvatsku žrtvu ispreplićući svoj zacrtani mozaik.

Jedan je od rijetkih pjesnika koji osjećaje zna na pravi način izraziti modernim pjesničkim iskazom. Tako svoje osobne namisli i osjećaje podiže na nivo općeg. Stoga se često u njegovim stihovima traži ono ljudsko u čovjeku, a toga je, nažalost, sve manje. Pjesme se doimaju kao mali pripovjedni činovi ostvareni u lirskoj mekoći i osmišljenom rasporedu riječi. Izraz je to pjesnikovog nastojanja da u stihove svoje pjesme uvuče dragocjeno iskustvo, ukaže na grješke, upozori na opasnosti i pogubnosti, te čini napor da iz zbilje izdvoji najdjelotvornije za koje se vrijedi i moliti i boriti. A to je u prvom redu zavičaj - dom i Domovina! Nerijetko se dotiče i svoje uže postojbine - Humske zemlje, koja je bitak, koja je znak, koja je identitet. U njoj je korijen, u njoj je izvor životnog smisla, u njoj su preci...za nju se živjelo, živi i živjet će! U pjesmi *Bi tako* raduje se slobodi: „Vlast stiskla humsku zemlju./ nemilosrdno, ona jugoslavenska.../...Odazvao se prvom zovu trublje./stisnuo pušku kao nekada motiku...“.

Miljenko Stojić je hrvatski pjesnik usmjerene kršćanske poetske profinjenosti. Zbirka *Jednom* zreli je pjesnički ostvaraj afirmiranog hrvatskog književnika. Oni koji budu čitali zbirku pjesama *Jednom*, istinski će doživjeti i shvatiti Stojićevo opominjuće poetsko mudroslovlje. Utjecati se glasniku koji sa sklopljenim rukama nudi čitatelju slovo mira, vjere, praštanja i ljubavi....

STOLAČKO KULTURNO PROLJEĆE
Godišnjak Matice hrvatske Stolac

Izdavač
Matica hrvatska Stolac

Za izdavača
dr. Mladen Bošković

Glavni i odgovorni urednik
Željko Raguž

Uredništvo
dr. Mladen Bošković, don Rajko Marković, prof. dr. sc. Božo Goluža,
dr. sc. Ivica Puljić, dr. sc. Jakša Raguž, Ivan Sivrić, prof.
dr. sc. Marinko Marić, Željko Raguž,
Stanislav Vukorep i Ljubo Krmek

Lektura
Marijana Krmek, prof.

Tehničko uređenje i prijelom teksta
Print Team, Mostar

Tisak
Print team, Mostar

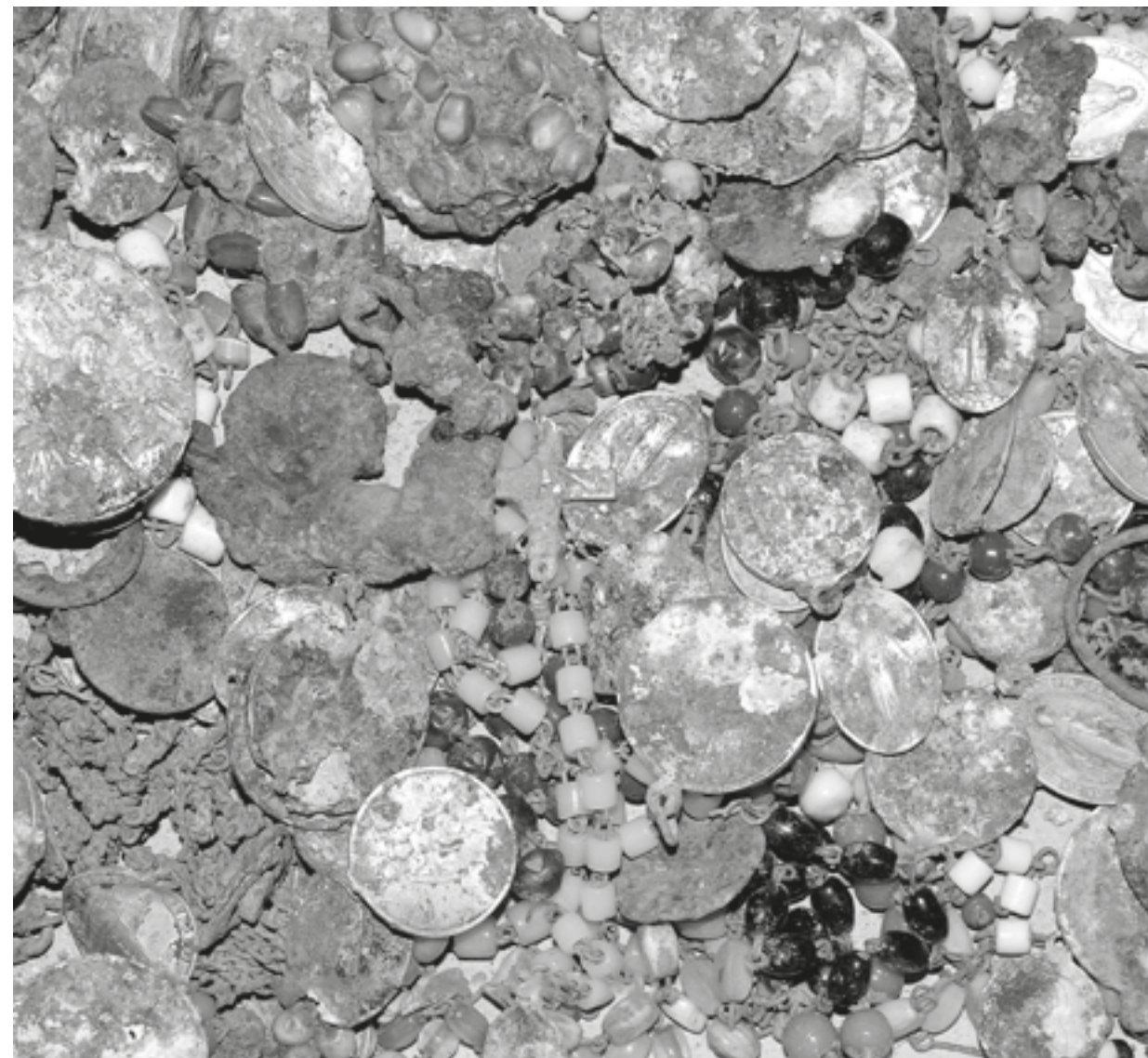
Naklada
1200 primjeraka

Godišnjak *Stolačko kulturno proljeće* registriran je i oslobođen poreza na promet.
Ministarstvo kulture i športa FBiH br. 03-15-650/04. od 26. 3. 2004.

STOLAČKO KULTURNO PROLJEĆE

GODIŠNJAK ZA POVIJEST I KULTURU • GODIŠTE XVIII • GODINA 2020.

mh
maticahrvatska
stolac